СВОБОДА  SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 145. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 24-го ЧЕРВНЯ 1948. — No. 145. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 24, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ЗАСАДА БЕЗПАРТІЙНОСТИ В ЗАКОРДОННІЙ ПОЛІТИЦІ ПРИЗНАНА В РЕСПУБЛИКАНСЬКІЙ ПЛЯТФОРМІ

Филаделфія, 22 червня. — Начерк плятформи Республиканської партії, предявлений до Ухвалення Краєвій Республиканській Конвенції, обіймає спеціяльний уступ в справі закордонної політики Злучених Держав. Ця точка домагається дальшої підтримки для Обєднаних Держав, виконання Програми Видужання Европи й обережне зобовязання дальшої фінансової допомоги в закордонній політиці. Автором точки про закордонну політику є сен. Артур Г. Ванденберґ, який висловив вдовілля з її прийняття комісією резолюцій.

Овація для Ґувера.

На конвенції явився єдиний живучий експрезидент Злучених Держав, Герберт Гувер. Коли він появився на залі нарад, йому уладили „параду стейтів" серед невмовкаючих овацій, які тривали 15 мінут. Гувер виголосив промову, в якій звернувся до своєї партії з зазивом, щоб не уступати перед дрібничковими домаганнями різних груп і околиць, а мати на увазі виключно цілість Злучених Держав. На його думку наша країна має сповнити велике завдання в теперішньому світі, тому филаделфійська конвенція мусить виказати, що Республиканська партія доросла до цього завдання. Він пригадав, що в теперішньому світі заведено знову невільництво, настановлено уряди, які поширяють ненависть, тортури і засилання, а про Росію сказав, що Америка спасла її з рук Гітлера, а тепер у ній запанували тирани без сумління і вони вважають, що їм ліпше не мати ні війни ні миру в теперішньому світі.

Дюї запевнює собі номінацію на кандидата.

Постійним предсідником конвенції вибраний спікер палати репрезентантів, Джозеф Мартин, який самий є кандидатом на номінацію. Він виголосив промову, в якій розправився з заявою президента Трумана, наче б теперішній конгрес був найгіршим за всі часи. Інші промовці теж критично висловлювалися про Демократичну партію і її провід. Після прийняття плятформи в середу ранку, прийде на чергу вечір номінація кандидатів. У міжчасі між поодинокими кандидатами йде завзята боротьба за приєднання делегацій. Досі найбільший успіх осягнув нюйорський губернатор Тамес Е. Дюї тим, що приєднав на свій бік делегацію стейту Арізони, яка, коли прийдеться складати заяви в азбучнім порядку, перша поставить кандидатуру Дюїя. Після того оприлюднено найбільшу досі несподіванку, а це, що сен. Едвард Мартин, який мав бути поставлений делегацією його рідного стейту Пенсилвенії кандидатом на номінацію, зрезигнував зі своїх аспірацій і візвав делегацію віддати свої голоси на Дюїя. Це поставило нюйорського губернатора в незвичайно корисне становище і він заповідає свою перемогу вже в третім голосуванні. Говорять теж, що на випадок номінації Дюїя його заступником мав би бути поставлений губернатор Ілиной, Двайт Г. Грін, який виголосив вступну промову на конвенції. Головним суперником Дюїя є дальше сен. Роберт Тефт, з яким співпрацює бувший губернатор Минесоти Гаролд Стасен.

ПЕРША КАНДИДАТКА НА СЕНАТОРКУ З РЕСПУБЛИКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ.

Портленд, у стейті Мейн. — При правиборах Республиканської партії дістала дві третих голосів на кандидатку на сенаторку Маргарет Чейз Смит. Її противником був губ. Горес Гілдрет. Тому, що Мейн вважається республиканським стейтом, пані Смит вважає свій вибір восені за запевнений.

КЛОПІТ З РЕКРУТАМИ КОМУНІСТАМИ.

Вашингтон. — Коли закон про обовязкову військову службу буде підписаний, вирине справа принимання комуністів до армії. Військові кола заявляють, що в законопроєкті нема нічого сказаного про цю справу, тому вони будуть принимати комуністів як і інших рекрутів. — Докищо законопроєкт про обовязковий побір рекрута ще не підписаний навіть предсідниками палат, тобто сен. Ванденберґом і конґресменом Мартином, які виїхали на конвенцію до Филаделфії. Щоб це осягнути, треба було вислати бил окремим післанцем до Филаделфії. Тому, що наплив добровольців до краєвої ґвардії росте, дорадники президента зволікають підписання билу президентом до останнього дня, щоб дати молоді нагоду. Після підписання билу молодь у поборовому віці не матиме права добровольців, ані права вибору родів служби. — Як звідомляють з Ню Йорку, зіж протестантськими духовниками появився рух за спротивом проти обовязкового побору до військової служби під час миру. Досі яких 300 духовників зсолідаризувалися з тим рухом.

СУД ПРИЗНАЄ ПЕНСІЮ ВСІМ СТАРИМ МАЙНЕРАМ.

Вашингтон. — Федеральний суддя Т. Алан Голдсборо признав усім шахтярам мягкого вугілля право до старечої пенсії після 60 року життя без огляду на це чи вони доплачували давніше до майнерського Фонду Добродійности, чи ні. Спір виведено в суді тому, що один з завідателів, а це представник власників копалень, Езра ван Горн, став на становищі, що лише такі майнери мають право до старечої пенсії, які впродовж своєї праці доплачували до майнерського фонду. — Після вирішення цеї справи судом предсідник майнерської юнії Джан Л. Луїс згодився вести дальші переговори в справі нового майнерського контракту.

Президент назначив голову дипломатичної місії для Ізраїля

Вашингтон, 22. червня. — Президент Труман оприлюднив, що між Злученими Державами й Державою Ізраїля прийшло до виміни дипломатичних місій. Головою американської місії назначений Джеймс Дж. МекДоналд з Ню Йорку. Ілля Епстін, як оповіщує Білий Дім, назначений головою ізраїльської місії до Вашингтону. МекДоналд є уроженцем Колдвотеру, у стейті Огайо. Якийсь час він був співредактором щоденника Ню Йорк Таймс, а в 1946 році був назначений членом Англо-Американської Комісії для провірки відносин у Палестині.

ДОМАГАЮТЬСЯ СКЛИКАННЯ КОНГРЕСУ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПОЗИЧКИ ДЛЯ О. Д.

Ню Йорк. — Лише прихильне становище конгресу для уділення позички на будову дому Обєднаних Держав у Ню Йорку може стримати Асамблею цеї Оргаізації від рішення перенести осідок О. Д. з Америки до Европи — таку думку висловив Роберт Мозес, нюйорський референт будови домів. Щоб затримати О. Д. в Ню Йорку треба скликати конгрес Злучених Держав на надзвичайну сесію негайно і перевести ухвалу в справі позички в сумі $65,000,000 — каже Мозес. Поспіх потрібний тому, що в осені збирається Асамблея О. Д. в Парижі і там прийде під дискусію справа постійного осідку О. Д.

КАНАДА ВИКЛЮЧАЄ ЕКСТРЕМІСТІВ З ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ.

Отава. — Ні комуністи, ані фашисти не будуть допущені до державної служби в таких бюрах, де треба довіря. Таке рішення оприлюднив міністер справедливости Джеймс Ислі на засіданні парляменту. Це сказав він у відповідь на закид, що деякі службовики брали участь в комуністичних зібраннях.

ЗАХІДНА ЕВРОПА ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ОБОРОНИ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИЗМОМ.

Париж, 23. червня. — Вчора тут офіціяльно повідомлено, що міністри закордонних справ злучених військово-політичним договором Британії, Франції, Бельгії, Голандії і Люксембургу відбудуть свої чергові наради в Газі в дні 20-го липня, предметом яких буде „провірка спільних військових і стратегічних потреб" в обличчі большевицької загрози.

ЕВРОПЕЙСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ ПІДДЕРЖУЮТЬ ВИЗВОЛЬНУ БОРОТЬБУ ПРОТИ СОВЄТІВ

Париж, 23. червня. — Вчора тут закінчилася сесія Соціялістичнюго Конгресу для Злучених Держав Европи, ухваливши цілий ряд резолюцій, в одній з яких вітається боротьбу поневолених Совєтами народів проти большевицького тоталітаризму та проти большевицьких намагань виключити ці народи з їх европейської сім'ї, до якої вони культурно і господарсько завжди належали. Конгрес теж рішив у характері спостерігачів слідкувати за працями міжнародного координаційного комітету Конференції Федералістів в Газі.

Битва між жидами за вдержання примир'я з арабами

Тель Авів, Ізраїль, 23. червня. — Вчора тут дійшло вже до другої з черги протягом останніх двох днів битви між самими жидами, як армія Гаганаґ намагалася перешкодити терористичній Ірґун у висадці привезеної кораблем зброї у безпосередньому віддаленні від головної квартири ОД. Битва закінчилася тим, що Ірґуністи здобули контролю побережжя, але їх корабель зі зброєю і амуніцією вилетів в повітря. З хвилиною, як корабель почав горіти, загрожуючи експлозією, на вулицях ще відбувалася перестрілка. Всі прибережні готелі і мешкання були на швидку руку евакуовані і населення почало в переполосі втікати. У висліді боїв та експлозії було багато вбитих і ранених, кількости офіціяльно не подано. Висадка зброї на побережжі Палестини була б яскравим порушенням постанов примир'я і тому ізраїльська армія виступила проти цего з такою рішучістю проти своїх власних земляків.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ПАРТИЗАНИ З ГРЕЦІЇ ВТІКАЮТЬ ДО АЛЬБАНІЇ.

Атени, 23. червня. — Головне командування грецької армії повідомило, що в тягу генерального наступу на большевицьких партизанів в районі гори Граммос грецькі війська зайняли цілий ряд місцевостей, що досі були опановані партизанами та продовжують ліквідаційну акцію. Партизани в переполосі намагаються продертися до Альбанії. Їх командант „генерал" Маркос мав звернутися до Тіта, домагаючись безпосередньої допомоги та інтервенції. Частини грецької армії були обстрілювані важкою артилерією з альбанської території.

ЩЕ ОДНЕ СОВЄТСЬКЕ ВЕТО В О. Д.

Лейк Соксес, Н. Й., 23. червня. — Совєтський представник в Раді Безпеки вчора щераз скористав з права вета, не допускаючи до розв'язання комісії, яка протягом двох років безуспішно намагалася найти розв'язку для міжнародної контролі атомової сили. Натрапляючи на постійний спротив Совєтів, Комісія рішила закінчити свою працю, але Совєти і проти цего спротивилися. На вчорашньому засіданні Ради вже був приявний та забирав слово „український" представник, Дмитро Мануїльський.

ЗА БІЛЬШИЙ ГОЛОВ ДЛЯ МАЛИХ НАЦІЙ В О. Д.

Савт Гадлі, Масс. — Ресурси другорядних держав можуть заважити на рішенні, чи має прийти до війни, чи може вдасться задержати мир — оце погляд голови департаменту О. Д. в канадськім закордоннім бюрі, Роберта К. Рідела, який виголосив промову на закінчення шкільного року в Інституті Мавнт Голіок Каледж. Він заявив, що малі держави теж стараються недопустити до війни й тому їх голос повинен дістати більше признання в Обєднаних Державах ніж вони мають досі. Це можна зробити через Асамблею О. Д. З окрема він домагався більшої ролі для Канади. Другий бесідник, а це пані Віра М. Дін з Товариства Чужинної Політики, обговорювала справу вета й дорікання Росії за його вживання.

ПРЕД'ЯВЛЕННЯ У.К.К. РЕСП. КОНВЕНЦІЇ

Як уже повідомлено, представники Українського Конгресового Комітету, проф. Лев Добрянський та ред. Богдан Катамай, зголосились минулої п'ятниці, 18-го червня, в резолюційній комісії Республиканської Конвенції у Филаделфії та пред'явили їй побажання американських українців до закордоної політики нашої країни. Вони заключаються в таких точках: 1. Осудити совєтсько-російську агресію в Східній Европі та визнати, що вона почалася нападом на суверенну Українську Народну Республику та її окупацією в 1920 році; після чого наступила окупація Азербайджану, Білорусі, Грузії, Вірменії та інших країн; 2. Дати цим першим жертвам совєтського імперіялізму, головно Україні, таку саму допомогу, як її виявлено цим країнам, що в останньому попали в совєтську неволю; 3. Брати до уваги багато-національний склад Совєтського Союзу та передове потеціяльне і геополітичне значення України на Сх. Европи, що могло б мати рішальне значення для встановлення тривкого миру і справедливого ладу, та бути найсильнішим заборолом проти традиційного російського імперіялізму, якщоб Україна мала належні їй суверенні права; 4. Виразно застосувати демократичний принціп права на самовизначення і національну суверенність до всіх поневолених Совєтами народів, головно до найбільшого з них українського народу; 5. Україні, від самого початку своєї історії зв'язаній культурно, політично й господарсько зі західною цивілізацією, повинно бути призначене належне місце в усіх плянуваннях щодо створення Злучених Держав Европи; 6. Представники української національної групи повинні мати місце в комісії для переведення в життя тількищо ухваленого закону про допущення до Америки 200,000 европейських скитальників.

Речник УККомітету, проф. Лев Добрянський, ще особисто вияснив та потвердив відповідними аргументами ці написані домагання, що разом з обширнішим меморіялом були вручені всім членам комісії та приявним на залі представникам преси. Голова Комісії, сенатор Ладж, пообіцяв, що домагання УККомітету будуть взяті до уваги при укладанні політичної плятформи Республиканської партії.

СОВЄТИ ПРОГОЛОСИЛИ СВОЮ РЕФОРМУ ВАЛЮТИ В НІМЕЧЧИНІ

РЕФОРМА ОБОВ'ЯЗУВАТИМЕ В ЦІЛОМУ БЕРЛІНІ; ЗАГРОЗА ПОВНОГО ХАОСУ І ПРОТИЗАХОДИ СОЮЗНИКІВ; ПОЛІТИЧНЕ НАПРУЖЕННЯ ЩЕ ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ.

Берлін, 23 червня. — Совєтський головнокомандуючий в Німеччині, маршал Василь Соколовський, проголосив сьогодні вранці грошеву реформу в совєтській зоні, що обов'язуватиме теж в усіх чотирьох зонах Берліна. Проголошення видано після того, як переговори фінансових спеціялістів усіх чотирьох зон вчора не довели до жодного порозуміння. Західні союзники проголосили реформу валюти в своїх зонах три дні раніше, але вона не відносилася до їх зон Берліна. Тепер з поінформованих американських джерел заявили, що нова західно-німецька марка буде введена теж в західних зонах Берліна. Совєти рівночасно видали гострі зарядження господарського й політичного характеру проти західних зон, наказуючи в Берліні всім поштовим і телеграфним урядам перервати зв'язок зі західними зонами. Рівночасно зі совєтською бльокадою західних зон Берліна там збільшується господарська кріза і зростає резробіття, бо фабрики, не маючи можности збувати свої продукти в совєтській зоні і з огляду на совєтську бльокаду їх зв'язку зі західними зонами, змушені перервати працю. Совєтський командант, проголошуючи реформу валюти, рівночасно видав осторогу західним союзникам, щоби вони в своїх зонах в Берліні не робили під цим оглядом жодних труднощів і перешкод. Тимчасом західні союзники продовжують постачання до Берліна повітряною дорогою і тільки протягом вчорашнього дня на берлінському аеродромі Темпельгоф приземнилося 60 американських транспортових літаків і 6 британських. Усе це ще більше загострило політичні стосунки між Совєтами і західними союзниками, створюючи з Німеччини взагалі, а з Берліна зокрема один з найбільш загрозливих запальних пунктів у міжнародній політиці.

АВСТРІЯ ПРОХАТИМЕ ЗАХІДНОЇ ДОПОМОГИ ПРОТИ СОВЄТІВ.

Відень, 23 червня. — Австрійський уряд рішив вчора звернутися до Контрольної Ради та прохати допомоги західних союзників в справі заарештованого совєтами високого поліційного урядника в австрійському міністерстві внутрішніх справ, Антона Марека. У виданому урядом повідомленні сказано, що „австрійський уряд рішив поробити найгостріші протизаходи, щобо не допустити до залякування насиллям австрійських цивільних службовців" і тому він звернеться до Контрольної Ради, прохаючи „інструкцій для охорони австрійських громадян" перед совєтським насиллям.

ПІДПИСАНО БРИТАНСЬКО-ІРЛЯНДСЬКИЙ ДОГОВІР.

Лондон, 23 червня. — Вчора тут підписано британсько-ірляндський торговельний договір, яким закінчено довгі дебати про різницю британських цін на ірляндські сільсько-господарські продукти. Важність договору встановлено на чотири роки й обі договірні сторони виявили своє вдовілля.

СОВЄТИ ДОГОВОРИЛИСЬ З ГОЛАНДЦЯМИ.

Гаґа, 23 червня. — Голандське міністерство економічних справ повідомило вчора про підписання товаро-обмінного договору між Голандією і совєтською зоною Німеччини. Договір триватиме один рік.

ЧЕРГОВА ПЕРЕМОГА ІТАЛІЙСЬКОГО УРЯДУ В ПАРЛЯМЕНТІ.

Рим, 23 червня. — Італійський парлямент без довших дебат ухвалив вчора більшістю 242 голосів проти 52 предложений урядом бюджет країни на 1948-49 рік. В найближчих днях має бути внесений в парляменті новий законопроєкт щодо заборони держати зброю. Законопроєкт звернений проти комуністів.

ПРИПИНИЛИ ВИСИЛКУ НІМЕЦЬКОГО ВУГІЛЛЯ ДО ФРАНЦІЇ

Франкфурт, 23 червня.— Не зважаючи на кінцеву підготовку злуки французької зони зі злученими вже американською і британською окупаційні військові власті цих двох останніх рішили вчора припинити хвилево висилку вугілля з Рурщини у французьку зону, з огляду на те, що французькі власті не звертають вантажних вагонів, якими це вугілля перевозиться. Що більше, виявилося, що деяку кількість цих вагонів забрали і користуються тепер ними у Франції.

БОЛЬШЕВИКИ ОСТЕРІГАЮТЬ.

Лондон, 23 червня. — Совєтський Союз згадував вчора річницю вибуху совєтсько-німецької війни і при цій нагоді совєтська преса надрукувала редакційні статті, в яких остерігається американсько-британських „підпалювачів війни", що й їх зустріне доля Гітлера, якщо вони поважаться на війну зі Совєтами.

ПОДАТОК В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ЗМЕНШЕНО НА 33%.

Франкфурт, 23 червня. Західні союзники вчора зробили великодушний жест для німців у своїх зонах, зменшуючи доходовий податок на одну третю частину. Рівночасно заповіджено теж зменшення маєткового податку з початком нового року.

БРИТАНСЬКІ ВІЙСЬКА ВЕРТАЮТЬСЯ З ПАЛЕСТИНИ.

Лондон, 23 червня. — Вчора до Британії приїхали дальші контингенти британських військ з Палестини. Міністер оборони А. Алексaндер заявив в парляменті, що евакуація Палестини відбувається задовольняючо і буде закінчена ще перед 31 липня.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346. JERSEY CITY 3. N. J.

ПОМОЖІМ ІМ ПРИБУТИ ДО НАС!

Як тільки дійшли до американських українців перші вісті про трагічну долю соток тисяч наших скитальців в Европі, перед ними стануло дуже важке завдання, як вратувати тим скитальцям життя, себто, як переконати уряд, щоб припинено примусову репатріяцію до Совєтів. Це були часи, які не були подібні до теперішніх, бо тоді навіть такі ліберальні особи як п-ні Рузвелт гляділи на тих, що не хочуть вертати до Совєтів, як на націстів, воєнних злочинців чи колябораціоністів, що запродувались Гітлєрові й тепер бояться вертати „на Батьківщину", бо там ждала б їх „заслужена кара". Так представляв тоді ці справи „союзник" — Кремль. Найбільше тих калюмній падало на українців. Тому і така важка була праця, коли йшло про рятування українських скитальців. Через це не вдалось врятувати багато невинних українських жертв, силою відосланих під Сталіна. Проте таки вдалось врятувати при житті, бодай досі, поважну частину нової української імміграції, а тепер є добра нагода, щоб з цеї частини перевезти поважну кількість, бо кількадесять тисяч скитальців, сюди до нас, до Злучених Держав. Це вже не побожне бажання, а факт, якого здійснення лежить у великій мірі в руках американських українців.

Звертаємо увагу нашого загалу, що ще заки перейшов в конгресі закон про допущення з Европи до Злучених Держав 205,000 переміщених осіб, різні етнічні групи вже заздалегідь старались поробити різні кроки, щоби забезпечити „своїм скитальцям" якнайчисленніший вступ до Америки. Між іншим, читаємо в американсько-польських газетах про великі заходи американських поляків у Вашингтоні, в урядових колах, щоб на скитальчу „польську квоту" приїздили тільки справжні поляки, а не українці, як це було досі... Це, як треба догадуватись, відноситься до українських скитальців зі західно-українських земель, які були до війни під Польщею.

Та це є тільки один бік справи, який одначе треба вияснити якнайскорше урядовим чинникам, щоб українська скитальщина не потерпіла шкоди, але є ще другий, на який ми самі маємо відповісти. Як знаємо, закон, який допускає нову імміграцію з переміщених осіб, дає першенство тим, що мають тут запевнене приміщення і працю. Чи мали б тепер українські скитальці в Европі оставатись позаду скитальців іншого національного походження тільки тому, що тут в Америці американські українці не могли знайти для них притулку?

Це така пекуча справа, яка мусить бути негайно полагоджена. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет мусить дістати якнайскорше зголошення від наших громад і приватних людей, скільки українських скитальців вони готові прийняти і примістити в себе. Як бачимо, ті скитальці, що до нас прибули, якось уже розмістились і працюють. Те саме буде і з тими, що тепер зачнуть прибувати. Треба тільки облегшити їм переїзд до Америки, а це ЗУАДК може зробити, коли матиме на руках зголошення наших громад прийняти до себе десятки тисяч наших рідних зі скитальщини. Вже є громади, які зробили добрий початок, зголосили число осіб, яких приймуть і вказали нам усім шлях, по якому треба йти. Справа нагла і пекуча, тому не зволікаймо з нею!

У кузні президентів

Очі політичного світу звернені в тих тижнях на Филаделфію, яка перемінилася на кузню, в якій перетоплюють і кують матеріял на наступного президента. Конвенції обох великих політичних партій назначать тут кандидатів на президента Злучених Держав. Краєва Республиканська Конвенція саме тепер радить, а Демократична почнеться 12-го липня.

Партійна конвенція має осягнути дві головні цілі, які творять цілість. Перша: це ухвалення програми партії на найближчих 4 роки, яку називають плятформою; друга: це назначення („номінація") кандидата на президента Злучених Держав. Є ще й третя, а це намагання осягнути солідарність партії для підтримки кандидата при властивих виборах, які відбудуться у листопаді. Хоч ця третя ціль на око є самозрозумілою, то на ділі бувають випадки, що на конвенції твориться зародок невдачі, як кандидата, так і партії, на найближчу каденцію, а нераз і на довший протяг часу.

Партійна республиканська преса не закриває факту, що цьогорічна конвенція має неабияке значення. Як з одного боку вона може піднести престіж партії і після 20 років довести до влади в країні, так з другого боку вона може причинитися до розбиття партії. Йде про закордонну політику. Можливість розходжень на цій точці виказалася в палаті репрезентантів, майже безпосередньо перед конвенцією, коли то ця палата несподівано счеркнула з Програми Видужання Европи майже два більйони долярів. Цей крок мав електрезуючий вплив на цілий світ, бо звернув увагу, що в Америці ще не перевелися змагання до ізоляції в глобальній політиці, а ізоляційні тенденції мають традицію якраз у Республиканській партії. Тому, що Республиканська партія є тепер при кермі конгресової політики, то саме цю партію підозрівають у плеканні дальшої ізоляції.

Коли б прийшло на конвенції до назначення кандидата з ізоляційними переконаннями, тоді Республикаській партії грозить розбиття при виборах. Коли ж би кандидатом став різкий противник ізоляції, республиканці можуть рахувати на перемогу при виборах на підставі ослаблення Демократичної партії при минулих виборах. Та це лише надія, бо ще не знати, яка солідарність запанує при виборі кандидата на Краєвій Демократичній Конвенції.

Оце є великий момент, в якому зійшлася цьогорічна Республиканська Конвенція до Филаделфії. Питання лише заходить, чи демократична маса народу, яка безпосередно й посередно бере участь у Республиканській Конвенції, стане на висоті свого завдання.

Осягнути потрібну однозгідність думок на конвенції не так легко, як бажають собі провідники і патріотично думаючі делегати. Тому, що на конвенції змагаються такі кандидати за номінацію, які вели за собою агітацію довгими місяцями, а один з них, Стасен, довше ніж рік, вони змогли вже защіпити делегатам певний світогляд, а теж перебрати від делегатів їхні погляди і домагання, щоб прихилити їх для своєї кандидатури. Стейтових делегатів, які беруть участь в Республиканській Конвенції, є 1094. Вони мають право віддати свої голоси на кандидата, коли на це прийде черга. Попри них є заступники, готові кожної хвилини зайняти їх місця. Дальше на конвенцію приїздить 500 таких визначних республиканців, як губернатори стейтів і члени конгресу, а з ними ще й 200 краєвих та стейтових урядників партії; до того є найменше 150 бюрових працівників по штабах кандидатів, які переводили агітацію в цілому краю. З ними приїздить 400 партійних робітників, що добровільно, для самої почести, помагали при агітації. Крім цього є ще яких 300 почесних гостей. До цього треба додати ще 1,800 газетних репортерів, фотографів, звітників по радіо та по телевізії і яких 15,000 неурядових ентузіястів, які приїхали чи то з цікавості, чи в переконанні, що вони стрінуть когось із знайомих і з ними обговорять одну чи другу справу.

Незалежно від таких партійних членів і гостей приїздять ще різнородні делегації від організацій, які хочуть найти прихильне вухо для своїх ідей. Це є різні реформаторські групи, ідеалісти для вимріяного світового ладу, робітничі представники, які помагають вкладати свою „дошку" до плятформи і т. п.

Як кандидати, так їх прихильники, ведуть агітацію ввесь час, уже кілька днів перед відкриттям конвенції, даючи різні обіцянки і так зискуючи підтримку при номінації. Уже на конвенції йдуть закулісові торги за становища в кабінеті, чи такі, як амбасадорів, а теж за інші подібні уряди, які дають не лише почесть і впливи, але теж і спромогу на фінансові зиски. Після довгих років нераз виходять наверх умови, заключені під час конвенцій і щойно з них можна довідатися, про що йшло неодному бизнесовцеві чи політикові, який приїхав на конвенцію, хоч він самий не кандидував на ніяке становище.

Оці торги це наче есенція діяльности американської демократії в такій рішальній хвилині, як настановлення президента на конвенції. Вони нераз, як здається, усувають на задній плян журбу про добро країни, як цілости. Це вийшло з того, що рідко коли Злучені Держави бували виставлені на небезпеку з закордону. Але виїмковий час небезпеки переживає Америка саме тепер і тому незвичайно інтересно слідкувати за тим, про що говориться на конвенції й на кого впаде номінація на кандидата на президента.

Буває, що несподівано повстає навіть на конвенції змагання недопустити до іменування якогось популярного кандидата. Коли внаслідок такого руху не можна при голосуванні на кандидатів осягнути потрібної більшости голосів, тоді приходить до несподіваного видвигнення кандидатури людини, яка не дуже старалася за вибір. Це є видвигання „чорного коня", а типічним зразком такої республиканської номінації є номінація кандидатури Гардинґа з 1920 року, яка виявила себе потім нещасливою для країни, а трагічною для самої особи.

Тим разом, як надіються, номінація впаде таки на сильного кандидата, бо є добра нагода виграти при виборах, а Республиканська партія виявила б великий політичний нерозум, коли б цю нагоду змарнувала. Та й це ще не означає, що вона виграє і з сильним кандидатом. Ще треба почути, як то буде на Демократичній конвенції. Одначе вирішить таки — загал народу.

Закон про допущення скитальників

Дня 19-го червня сенат прийняв більшістю голосів довго і гарячо дебатований в Конгресі законопроєкт про допущення до Злучених Держав 205,000 европейських переміщених осіб та признання права постійного побуту 15,000 інших, які вже перебувають в Америці на тимчасові візи. Ухвала сенату, яку попередила одним днем відповідна ухвала палати репрезентантів, завершує остаточно конгресову процедуру в справі цього законопроєкту, на ухвалення якого з таким нетерпінням дожидали сотні тисяч справді гнаних і голодних людей. Прийнятий конгресом закон має ще підписати президент Труман, що станеться вже в найближчих днях. З поінформованих джерел заявляють, що президент рівночасно з підписанням закону звернеться ще окремим посланням, в якому ствердить своє невдоволення з пороблених в законі застережень. На цю тему висловлено теж чимало критичних завваг і в конгресі та в щоденній пресі, що заслуговує на окрему увагу.

Додані застереження.

Законопроєкт прийнято після цілого ряду „поправок" та компромісів між комісіями обох палат і його кінцеве оформлення дозволяє не впущення до Злучених Держав протягом двох років, отже від 1-го липня 1948 до 30-го червня 1950 року 200,000 „вибраних (елиджібл) переміщених осіб", як теж, крім того, 3,000 бездомних дітей до 16 року життя і 2,000 чехів, що втікли зі своєї країни після комуністичного перевороту минулого лютого. Дальші застереження закону передбачують, що між цими 200,000 „елиджібл" скитальників повинно бути мінімум 30% селян, які бажають залишитися в цій ділянці господарства теж в Америці, як теж признано першенство тим скитальникам, які походять з країн і територій безпосередньо окупованих Советами, отже з Балтійських країн та зі Західної України, іменно з бувших польських державних територій на схід від лінії Курзона. Для них признано щонайменше 40% усіх віз. Крім того до закону додано, що зі загальних німецьких і австрійських квот на американські візи повинні щонайменше в 50% скористати т. зв. „фольксдойчі", отже німці, народжені в Польщі, Чехословаччині, Мадярщині, Румунії, Югославії та інших поза-німецьких країнах, але які були в Німеччині або Австрії в день проголошення закону, отже 1-го липня.

Критика застережень.

Проти цих застережень і зверталася головна критика в конгресі, яка ще продовжується в пресі. Головні закиди проти закону заключаються в твердженнях, що він кривдить і „дискримінує" жидів та католиків.

Перше застереження, іменно постанова, що зі закону можуть користати „елиджібл" скитальники, ставить за передумову, що особа, яка може скористати з закону, мусить виказатися, що в таборі ДП вона перебувала вже перед днем 22-го грудня 1945 року. Це виключає зі закону біля 15,000 жидів, які втікли з Польщі після відомих погромів в зимі минулого року. Так само за звернену проти жидів вважається клявзулю, що на всіх передбачених законом 200,000 нових кандидатів на імігрантів до Америки повинно бути щонайменше 30% селян, яких — як відомо — між жидами майже немає. Застереження, що з нового закону повинні скористати щонайменше в 40% скитальники з Балтійських країн та з територій на схід від лінії Курзона, вважається однаково „дискримінаційним" як для жидів, так і католиків, зглядно римо-католиків. Звичайно, більшість в конгресі не вважала це за „дискримінацію" та вважала ці застереження за корисні для Америки, якщо їх ухвалила. При цьому треба згадати, що сенатська комісія мала ще більші застереження, що їх опісля компромісово узгіднено з комісією палати репрезентантів. Преса продовжує критикувати ухвалений закон, проте, вважає його за „краще, ніж нічого".

Новий закон у відношенні до українців.

Пишучи про тількищо ухвалений конгресом закон про допущення до Злучених Держав 200,000 европейських скитальників, насувається запитання про відношення цього закону для українців. Воно без сумніву корисне, бо всі додані до нього застереження є у великій мірі на користь українських скитальників. Майже всі українські скитальники підпадають під поняття „елиджібл", бо в таборах вони перебували перед означеним часом, за виїмком невеликої кількости нових втікачів та кількох сотень УПА, що минулого року перейшли в Баварію. Більше, ніж половина українських скитальників, (62%) перебуває теж в американській зоні Німеччини, до якої ухвалений закон насамперед відноситься. Дальше, за попередньою професійною приналежністю, між українськими скитальниками є понад 30% селян (18% робітників, 16% ремісників). Молоді до 16 року життя нараховується біля 20%. І головне до українців в цілості відноситься застереження, що між тими, які скористають з нового закону, повинно бути щонайменше 40%, „місце народження, або країна яких була де факто окупована чужою державою". Як брати до уваги чисельну перевагу українських скитальників в порівнанні з усіми іншими, у відношенні до яких усі ці додані застереження є корисні, то українці тим самим повинні б з нового закону найбільше скористати. Сьогодні ще було б важко робити навіть приблизні здогади, скільки нових українських імігрантів може приїхати до Злучених Держав на підставі цього закону, бо це ще залежить від цілого ряду передумов, але якщо б все „пішло

(Докінчення на стор. 3-тій).

Олексій Андрієнко.

ПРОВОКАЦІЇ КРЕМЛЯ В УКРАЇНІ

6)

На одних зборах групи, без участи новозвербованих недобитків ОУН (збори відбувалися в Винниці, на вулиці Богдана Хмельницького), незабаром після розгрому і масового знищення членів ОУН, Чернов похвалився знищенням „страшнішого за німців" ворога большевизму — Організації Українських Націоналістів. З Москви його радіом повідомили про нагородження за це ще одним бойовим орденом, і Чернов, прослухавши цю ласку хазяїна з Кремля, пиховато заявив:

— Уничтожать в корне украинский национализм — для меня не ново.

Цим разом нагадував своїм слухачам, щоб не забували його попередньої заслуги, так само Москвою щедро оплаченої — розграму СВУ.

Щоб додати ще одну риску до мерзенного образу провокатора Чернова, згадаємо тільки один дрібний випадок, де Чернов себе належно показав.

В склепах під радіо-станцією в Винниці, в так званому бомбосховищі, був величезний склад зброї й амуніції — чи то звезеної туди німецьким вермахтом, чи ще залишеної большевиками після спішної втечі перед німецькою навалою. На цьому складі, під примусом, працювало у німців двадцять українських вояків — полонених німцями. Цих двадцять Чернов також хотів завербувати до своєї підпільної групи. Оброблюючи для того цих хлопців, він доручив одному подати йому писані відомості про те, скільки і якої саме зброї міститься в склепах. Хлопець не подав, чи не встиг подати.

Сам Чернов одночасно повідомив про склад зброї Москву. Звідти дістав наказ — склад висадити в повітря.

Викликаний ним до себе радист, якому Чернов доручив здійснити доручення Москви, погодився це зробити, але трохи ніяковіючи, наприкінці розмови запитав:

— А як буде з людьми: там же постійно працює двадцять наших колишніх вояків...

Не моргнувши безбарвним, риб'ячим оком, Чернов відказав:

— Нехай летять у повітря!

І, ніби на виправдання перед залишками власного сумління, якщо воно колись у нього було, пробурмотів:

— Я одному давав доручення — не виконав, отже...

Наказ Кремля було виконано, і разом із складом зброї в повітря полетіли й двадцятеро людей.

Від страшного струсу, в наслідок вибуху, вся Винниця залишилася без єдиної шибки в вікнах.

До речі: вибух збройного складу разом із родіо-станцією і послужив приводом Ткачукові для доносу німцям на ОУН; кривавий ренегат вселіддано доносив німецьким загарбникам, що то — робота українських націоналістів...

IV. Людина понад законом.

Це не друкарська помилка. Справді — понад законом.

За довгі, страшні десятиріччя підсовєтського лихоліття ми вже звикли були до часто вживаного навіть у большевицьких офіційних декретах іншого вислову: не раз читали, що когось там, якогось невпіймaного червоного „ворога" чи ворогів советської влади, оголошується поза законом. Сенс такої проскрипції на людину чи групу людей і значення того слова ввійшли в побут підсовєтських громадян і кожен добре знав, що то таке опинитися поза законом. Найменше це значило — ціложиттєве безнастанне собаче скитання без притулку, без місця постійного осідку, без надії на завтрішній день, без найменшого права людини, якої вже не захищають ніякі закони її країни, а при першій реальній зустрічі з першим-ліпшим представником влади тієї країни, отже, советської влади — безвідклична смерть.

То було поза законом.

Але коли людину та сама совєтська влада, та сама кремлівська злочинна кліка ставить понад законом — це, здається, ще мало хто чув. А сталося й таке в жахливі часи „великої вітчизняної війни" в соціялістичній батьківщині трудящих усього світу...

Такою людиною можновладці з Кремля проголосили колишнього (перед війною) секретного співробітника НКВД в місті над Бугом — Бусиґіна. До речі, і сам він жив у вишуканому приміщенні вишуканого будинку над самим Бугом, коло мурів і поруч із льохами колишньої турецької фортеці.

Можна з певністю твердити, що льохи мальовничої історичної фортеці від самого дня побудови їх азіятськими наїздниками на Україну не знали й чогось найменш подібного до того, що сталося в них за наших днів.

В місті тоді, захопленому европейським наїздником — німецьким фашистом, тоненькими гадючками почали повзти перші страшні тривожні чутки: німці лаштуються впень винищувати жидівське населення, виконуючи заповіт свого божевільного фюрера.

Цілком зрозуміло, що наробили ті чутки страшного переполоху серед приречуваних на загибіль. Жиди заметушились, кидались на всі боки, шукаючи можливого порятунку на випадок можливого здійснення того звірячого задуму наїздника.

І тут знову, невідомо ким пущена в ті страшні, смертельно тривожні дні поповзла по місту чутка, що в місті є якась підпільна комуністична група, яка береться рятувати нещасне жидівське населення, переховуючи його, а далі літаками перекидаючи через фронт до Совєтського Союзу.

За ту спасенну чутку вхопилися, як за соломинку хапається потопельник, перестрашені жиди.

Бусиґін очолював підпольну диверсійну комуністичну групу, що працювала в Котовську (колись Бірзула), в Жмеринці й на Роздільній. І чомусь акцію рятунку для загрожених жидів чутки почали зв'язувати саме з ім'ям Бусиґіна.

(Дальше буде).

Вечір Української Пісні в Ню Йорку

Зорганізовані в своїй Студенській Громаді нові українські імігранти в Ню Йорку влаштували минулої неділі в авдиторії Скул оф Фешин Дизайн при 24-тій вулиці свій перший концертовий виступ, в рямках їх допомогової акції для українських студентів в Европі. Голова цеї Громади, В. Баранецький, на вступі зазначив, що цего концерту не можна вважати за репрезентативний виступ нових імігрантів, бо такого ще не було часу підготовити. Проте, концерт заслуговує на окрему увагу, якщо не під громадським, то мистецьким оглядом.

На програму Вечора, крім американського гимну на початку та українського на закінчення і вступного слова В. Баранецького, склались виступи мішаного і чоловічого хорів, чоловічого квартету і сольові точки.

Мішаний хор, зложений з понад трьох десятків хористів, відспівав — крім американського гимну — тільки дві пісні: „Ой, у Львові" не названого в програмі композитора і „Ти, юначе" в музичній обрібці М. Гайворонського та фортепіяновим достроем о. А. Борси. Звичайно, дві пісні ще не дають цілої скалі можливостей для виявлення хору, проте можна було ствердити, що хор розпоряджає добрим голосовим матеріялом, має потрібну силову рівновагу поодиноких голосових партій та не без успіху намагається не тільки виконувати, але теж інтерпретувати пісні відповідно до їх слів і музики. Власне це намагання „співати з чуттям" можна вважати за головну характерну рису недільного виступу нових імігрантів. Ноти в руках співаків на сцені потверджували слова Баранецького, що на підготовку концерту не було потрібного часу, як теж переконували, що хор міг би співати ще краще.

Чоловічий хор, що — як виходило б — мав більше часу на підготовку, або менше його потребував, відспівав пісню УПА „Світить місяць" в обрібці Плешкевича, „Бурлаку" Стеценка, „Засяло сонце" Недільського, „Гуляли" Нижанківського та „Коломийку" Гнатишина. Перша і остання пісні були виконані на американсько-українській сцені перший раз. Про чоловічий хор можна сказати те саме, що й про мішаний, іменно: добрий голосовий матеріял і цілком добре виконання пісень та їх інтерпретація. Це тим більше, що відспівані композиції не належать до простих і легких.

Велику частину програми виконав квартет; Крушельницький, Шандра, Кекіш і Карпа. Вони відспівали пісні УПА „Гей степами", „Із гір Карпат" та „Вперед" в обрібці Плешкевича і „Ой пущу я кониченька", „Маєву нічку" Гайворонського і „Ой, бре, море, бре" Лисенка, збираючи після кожної точки заслужені оплески. В квартеті вже не в усіх випадках можна було ствердити цю рівновагу голосів, що характеризувала хорові точки, бо в деяких випадках треба було аж „вслухуватись", щоби поза першим тенором почути теж другий. Та це вже подробиця, яка не мала впливу на загальний успіх цего квартету.

В загальному виступ хорів і квартету позначався так сказати б — читальняно-просвітянським характером. Це в усьому, від строїв починаючи, а на поведінці співаків кінчаючи. Хористки мали гарні українські народні одяги, але без належних до цього „сап'янців", хлопці в звичайних одягах і у вишиваних сорочках, і було видно, що всі на сцені почуваються незручно. Все це було типове, інтересне і справді симпатичне, бо щире.

Зі сольовими точками виступили Наталія Андрусв (сопран), Богдан Крушельницький (баритон) і А. Карпа (скрипка).

Наталія Андрусів відспівала Заремби „Соловейка" та „Ой у саду" Гайворонського. Співачка теж одна з „нових". Вона має добрий, сильний і милий голос, широку його скалю та відразу можна було пізнати, що зі сценою і співом вона добре познайомлена і не тільки як аматорка, але як артистка.

Богдан Крушельницький відспівав Гайворонського „Ой, у полі верба", народну пісню „Стоїть гора" та арію Султана зі „Запорожця" Артемовського, доказуючи, що він може і вміє співати.

„Чардаш" Монті та Безкоровайного „Козаченьку, куди йдеш", що їх виконав на скрипці А. Карпа, вносили інструментальну різноманітність в цю велику та інтересну програму Вечора Укранїської Пісні.

Мішаним хором диригував д-р Володимир Калина, а чоловічим Богдан Крушельницький. На фортепіяні акомпанювали Лідія Осінчук і А. Кульчицька.

Ще хочеться згадати, що мелодії відспіваних тут вперше нових українських повстанських пісень не відзначалися тою оригінальністю та українською типовістю, що характеризували, наприклад, українські стрілецькі пісні під час першої світової війни. Навпаки, в них помітний був деякий шаблон, що характеризує більшість східно-европейських партизанських пісень. Проте, їх мелодія інтересна і їх публика гарячо оплескувала.

Концерт, хоч і приготований доривочно,, був без сумніву інтересний і він рішучо заслуговував на більшу увагу, ніж йому віддала українська громада в Ню Йорку своєю відносно малою участю, причиною чого треба вважати головно брак своєчасного і відповідного розголошення концерту.

Недільний концертовий Вечір нової української еміграції переконує, що серед неї є справді першорядні сили і таланти, які потраплять збагатити і піднести рівень культурних проявів наших громад, як і оживити інші ділянки їх життя.

пб

Пісні Українських Повстанців (УПА)

ВІДСПІВАНІ В ПРОГРАМІ „ВЕЧОРА УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ" В НЮ ЙОРКУ

ІЗ ГІР КАРПАТ

Із гір Карпат несеться гомін волі,
Із гір Карпат несеться волі зов,
Там синьо-жовті лопотять прапори,
Там вже заграла українська кров.

Там борами мандрують сіроманці;
На плечах кріс, гранати у руках:
Батьківщини то вірнії повстанці
Виконують провідника наказ.

Ти рідний брате з заходу і сходу
До нас єднайсь в визвольний моноліт;
Ми Україні виборем свободу
І розіб'ємо загарбницький світ.

Тобі на славу, Україно-мати,
Ми на багнетах волю принесем,
І загремлять повстанські гармати,
Як поздоров з Твоїм воскресним
днем.

СВІТИТЬ МІСЯЦЬ

Світить місяць понад темним лісом,
Буйний вітер кругом завива.
Із гір Карпат, яром на долину,
Сотня повстанців гордо виступа.

Лунає пісня довкруги бадьора,
Кожний стискає кріси на плечах,
Журчить потік, шумлять карпатські
бори,

Тремтять кати, почувши брязкіт зброї
Юних орлів і месників за кров;
Встає народ, вже сходить сонце волі,
Вже досить мук, неволі і оков.

ВПЕРЕД

Вже досить мук, каторги і знущання,
Сурми заграли, волі час настав;
Вся Україна горить вогнями повстання,
Спішить народ до повстанчих лав.

Вперед всі, вже грають гармати,
Ми йдемо в останній вже бій;
Летять за катами гранати,
Встає вже нарід вільний.

Ідуть полки залізні героїв,
Знесуть неволю зайдів-ворогів;
Сини землі і Вкраїни вірні вої,
Що за свободу встануть всі якстій.
Вперед всі...

Встає вільна, Соборна Україна,
Чути вже брязкіт спадаючих оков;
Не буде більше вже кругом пуста
руїна,
Нас вже розсудить залізо і кров.
Вперед всі...

ГЕЙ СТЕПАМИ

Гей, степами, темними ярами,
Машерують рідні полки;
Хто відважний, хай іде за нами,
Лицарями будьмо, юнаки.

За нікого битись не будемо,
До нікого в найми не підем;
За Україну голови складемо,
Для України ми усі живем.

Кожний ворог хоче визволяти,
А для себе землю він краде;
Ми за правду будем воювати,
Доки сонце волі не зійде.

НОВА ЕМІГРАЦІЯ В БРАЗИЛІЇ

З Ріо де Жанейро звідомляють під датою 10. травня: Сьогодні прибув до заливу Ґуанабара транспортовий корабель ЗДА „Генерал Гейцельман", який привіз до Бразилії 750 нових імігрантів з таборів переміщених осіб в Европі. Нових імігрантів розміщено в гуртожитках на Острові Квітів, звідки їх відсилатимуть до праці в різних естадо в Бразилії. „Журнал до Парана" звідомляє, що в найближчих днях з Бремену відпливають до Бразилії та Канади нові великі групи еміґрантів з американської та британської окупаційних зон. Дня 24. квітня на кораблі „Раул Соарес" відплило до Бразилії 439 еміґрантів з Італії та з Франції. („Праця", Прудентополіс).

УВАГА! ГЕРКІМЕР, ЛІТЕЛ ФОЛС, РОМ, Н. Й.! УВАГА!

Повідомляємо, що

В НЕДІЛЮ, 27. ЧЕРВНЯ (JUNE 27, 1948)

в годині 2-гій пополудні відбудеться

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ НА КІНҐ СТРІТ

ВІЧЕ

на якому промовлятиме, в справах наших завдань супроти теперішнього положення українського народу, представник Українського Конгресового Комітету, Б. Катамай. Просимо громадян зі згаданих вище місцевостей прийти громадно на це віче! **Комітет.**

THE UKRAINIAN SOCIAL CLUB OF SOUTH PLAINFIELD, N. J.

will sponsor a Ukrainian Picnic on Sunday, June 27, 1948 at Nick's Pavillion in New Market, N. J. Dancing will be from 4 P.M. till 11 P.M. and the music will be furnished by "The Four Tops." Admission is 75 cents.

Закон про допущення скитальників

(Докінчення зі стор. 2-гої).

добре", то можна сподіватися, що новий закон збільшить нашу американсько-українську громаду на приблизно 25 до 40 тисяч осіб.

Наші завдання.

Немає сумніву, що американські українці зі своїм центральними Злученим Українським Американським Допомоговим та Українським Конгресовим Комітетами дали свій вклад в те, що цей закон був ухвалений. Але на цьому наші завдання ще далеко не скінчені. Бо в законі зроблено виразне застереження, що европейська „переміщена особа" зможе скористати з цього закону тільки тоді, як буде запевнення, що вона не буде причиною „переміщення" з праці, чи мешкання американця. Значить, до Америки приїдуть тільки ті, які матимуть від рідних, знайомих, чи приятелів з Америки потвердження, що їм запевнюється на відповідний час мешкання і прожиток. Звичайно, це запевнення є більше формального порядку, бо в Америці сьогодні нікому праці і прожитку не забракне, як тільки хто хоче працювати, а з помешканням теж можна зарадити і під цим оглядом американські українці мусять сказати своє слово. Новий закон почне діяти вже з першим липня і на той час представництву нашого ЗУАД Комітету в Европі треба доставити якнайбільшу кількість посвідчень, що ми заопікуємося нашими скитальниками після їх приїзду до Америки. Нам треба мати бодай 50,000 таких посвідчень і їх треба виставити вже, не гаючи ні одного дня, бо від того залежатиме, чи ці наші довгі змагання за допущення наших скитальників до Америки матимуть такий кінцевий результат, як цього ми бажали б.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ З БОЛТІМОР І КОРТІС БЕЙ!

Повідомляємо відділи 148, 320 і 337 з Болтімор, і відділи 55, 81 і 290 з Кортіс Бей(Мд., що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

цих відділів відбудуться

В НЕДІЛЮ, 27. ЧЕРВНЯ (JUNE 27, 1948)

в годині 3-тій пополудні

В ГАЛИ ЦЕРКВИ СВ. ПЕТРА И ПАВЛА

1506 CHURCH STREET, CURTIS BAY, MD.

На ці збори п овинні прийти всі урядники та члени згаданих відділів. На зборах буде промовляти в важних справах, що торкаються У. Н. Союзу та наших теперішніх загально громадських завдань, головний секретар **Д. Галичин.** На зборах буде теж присутній та промовить в організаційних справах організатор У. Н. Союзу, **А. Маланчук.**

УВАГА! НОВІ ІМІГРАНТИ! УВАГА!

Отсим повідомляємо Вас, що ширші сходини членів Т-ва Української Імiграції, „Самопоміч", Відділ у Филаделфії, відбудуться дня 27. червня 1948 (неділя), в год. 3-ій пополудні, в домівці „Провидіння", ч. 817 Н. Френклин вул., напроти гр.-кат. катедри, у Филаделфії.

На ці сходини запрошуємо всіх членів, як рівнож всіх прочих нових імігрантів, що перебувають в стейті Пенсилвенія, а ще не мали змоги вступити в члени нашої організації.

Заходить пекуча потреба обговорити важні справи звязані з допомогою країнській імігбрації та наладнати організаційні справи.

Памятайте, що одинцем ми нічого не вдіємо — натомість спільними силами зможемо побороти навіть великі труднощі та сповнити якслід свій моральний обовязок зглядом нових імігрантів тут в Америці, як рівнож зглядом українських скитальців, які залишились в Европі. **Управа.**

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Й. УВАГА!

Товариство Українського Народного Дому

ВІДДІЛ 316 УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

влаштовує

ПЕРШИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 27. ЧЕРВНЯ (JUNE 27, 1948)

в Парку WILLOW POINT PARK

Просимо рачестерців прийти на цю забаву. Обовязком кожного члена і членниці бути приявними на цім Пікніку.

Підчас Пікніку відбудеться кілька спортових змагань для молоді.

Просимо тих, котрі не мають своїх автомобілів, щоб прийшли коло Товариського Дому. В годині першій тридцять буде відходити CHARTERED BUS.

УВАГА! ПЕРШИЙ РАЗ В НЮ ЙОРКУ!

Старанням і трудами КЛЮБУ СВ. ВОЛОДИМИРА

влаштовується

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

в Стайвесант Гайскул, при східн. 15-тій вулиці (між 1. а 2. Евеню) в Ню Йорку

В НЕДІЛЮ, 27-го ЧЕРВНЯ (SUNDAY, JUNE 27) 1948—початок в год. 6. вечером

Вступ за тікетами. Тікети можна набути в канцелярії парафіяльній під ч. 334 схід 14-та вулиця в Ню Йорку.

ПРОГРАМУ ВИКОНАЮТЬ ХОРИ: ДВА ХОРИ З БОСТОН, МАСС., ВУНСАКЕТ І ПРОВІДЕНС, Р. АЙ., КЛІВЕЛЕНД І ЛОНҐСТАВН, ОГАЙО., ПІТСБУРҐ, АРНОЛД І ЕМБРИДЖ, ПА., ДВА З ФИЛАДЕЛЬФІЇ, ПА. ТА ХОР З НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

Скиталець Солонинка пізнає Америку

Питаєте як тутечка товариства і ворганізації? О, їх тут „лаци", або як трави тай зіле, як би то по нашому сказати.

Поданя до воловідства писати ни треба, штимплів тиж ніхт від того ни платит, то яке хто товариство забагне, таке основує.

Найпоредніше ще з тих всіх товариств — то Український Народний Союз. Воно ніби сикірує нарід від того, жиби погребники не були стратні, але опруч того і файні книжки видає, як у нас неприччком колись „Просвіта", і так нарід усяке обсвічене міг би дістати, коби тільки мав до того вохоту.

Є тутечка такжи ружні так би по нашому сказати заволічкові товариства, жи зичиют людьом на процент гроші. Кажут, жи хоць там наші люде господаре, то гроші там біспечно поставити, бо ґоверман навіт і за наші люде ґаринтує, жи сі гроші ни минут у банці.

Є тут врешті і клаби, американсько - українські і українсько - американські, які хочете, де можете випити горівки або пива, бо то якась тут така установа, жи від того напитку, жи сі продає в товаристві, не платитсі ніц для вуйка Сема. Скажу вам жи такі коршми під громадськов руков, то далеко файніше, ніж ті, що у нас тому 30 літ були. Нарід тутечка так сказати поступовий.

Тз як сі так дивлю на житє в тих усіх товариствах, союзах, брацтвах, клабах то си єдно думаю:

Наш нарід усюди єднакий: В краю зїв бульби мащеної борщем — і спав. Тут наїстьси бекону з яйцяма і — тиж дрімає. Темите як то наш брат до 1930 року у краю дрімав?

Аж як — дай му Боже тепле місце на противнім боці від неба — Пілсудскі післав на села вуланів з нагайками, а ті як зачели в читальньох підлоги виривати і стелі розкидати, а портретам Шевченка і Франка вочі викльовувати, а люде то по пів року мусіли до дохторів ходити, жиби могли перепрошею сісти, то нарід як не рухнув, як не взевсі до купи, гай, гай, то в читальні шпильки не було де кинути, а як сі ліс рушев від хлопців...

Тутечка знаєте нима на нашу дрімоту лікарства. Вольна країна. Вуланів нима, нагайок тут відай навіт ни вироблеют, поліціянти ліворвери, то дес хіба під спідним шматєм носєт, то хто тутечка нашому народови нажене троха розуму зо заду до переду?

Раз на мітінґу хтівем дещо до людей промовити. А Семень, дай му Боже здорове за добру раду, каже:

„Балаканем тут, брате, нічо не вдієш. Ліпше сиди і мовчи".

Мудре слово сказав, бо тутечка на то треба способу.

А як єм до того дійшов, жи то треба способу, то вам розповім:

Десь минулого року мавсі в Ню Йорку бити ніґерський силач Луя з білим своїм патнером, най сі преч каже, Воколотом.

Мало тото мордобитє, перепрашею за гидке слово, мати місце десь у 9-тій годині вечером. Але вже від 7-мої петь сусідів з жінками і дітьми, брат, братова і діти пантрували редія, жиби боронь Боже не втратили...

Зачели сі бити. Лоскоту но знаете не чувем, бо закричував всьо дуже якійс паниско, жи говорив як тота їх бійка іде.

Щос у тім мордобитю було нерихтельно, тілько не знаю котрому там з них кривда сі діяла. Досить жи мій брат і ще три ґазди були за тим Воколотом, а решта були за чорним і так сі за ним розпинали, жи о цаль сі сами ни побили.

Коли за хвилю чую редіо з дренькотом полетіло на землю, голос у редіо втих.

„Так го треба було парнути!" зачувем голос одного сусіда:

Лег ем знаете тої ночі спати тай си гадаю:

Ци то і в краю таке з нашими людьми ни бувало? Як „Україна" грала на пляцу „Сокола" футбал, то не єдному там з носа червона юшка потекла. Всьо що українське жило у Львові, то було на грищи. А сотки таких, що навіть забули говорити по свойому, були би себе дали зарубати за „Україну" на грищи.

Ци то козацька кров вобзиваєсі, ци енче то, досить, жи наш нарід любит файту, як то тутечка кажут. І де пахне файтов, там куждий летит.

Коли я си про теє тільки так міркую, то виджу, жи дехто вже використовує тутечка ту нашу вохоту до файти на цалий реґулятор. Заложили тут знаете в нашім місті свою ворґанізацію ті, жи кажут, жи як Україна має бути, то тільки з жовтим нагорі.

Щісте знаете, жи ті з синім нагорі ще до тої пори не заложили собі тутечка ворґанізації, бо то справді було би шо послухати, коли б так зачалась файта між єдними а другими...

Людьом сі і тут, видите, файти забагає, хочут сі моцувати, котрі ліпші...

Ой, а ліпші не тутечка, братя...

Мій Івась там десь у лісі (коли живий ще!?), певно не питав би того, хто прийшов би там нинька до нього, ци він зо синим ци жовтим нагорі...

Як завши бувало, так і тепер далі: ми сі бєм миж собов, а той третий валит по нас.

Жель ми тілько жи ни можу ніц веселого написати вам про те, жи ме питаєте, то кінчу то своє нижґребне писане і сі гречни кланею.

Ваш **Панько Солонинка.**

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУА ДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

• • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

14,753 Кішак Михайла з с. Сілець Белський (Сокаль) від Кішак Якова.

14,754 Бездітко вуйка з с. Люботин (Харківщина) від доньки Бондаренко Петра.

14,755 Лаптух Олекси з с. Рогізно (Яворів) від Романик Григорія.

14,756 Амброзюк Марії від Амброзюк Варвари з с. Стегніхівці (Тернопіль).

14,757 Смолевич Марії з дому Кобан з с. Ізби (Горлиця), Ридзик Кирила з с. Бліхнарка від Ридзик Петра.

14,758 а) Знакомих з с. Жураненко (Рогатин) від Ільків Івана.

14,758 б) Ситник Івана з с. Тустовець над Збручем від доньки Петра Підличного Надії.

14,759 Карбівник Пазі з дому Василюк з с. Монастир Лішнянський (Дрогобич) від Кушнір Михайла.

14,760 Гасюк Андрія і Степана від Дмитраш Василя з с. Незнанова (Камянка Струмилова).

14,761 Парколап Миколи с. Івана з с. Віслоці Горішні (Сянік) від Парколап Івана.

14,762 Осьмак Гаськи, Васечко Анастазії з с. Сурохова (Ярослав) від Столяр Станислави.

14,763 Кизик Теодора вуйка з с. Добростан (Городок) від Дмитрик Івана.

14,764 Білейчук Доні зам. Городенко д. Петра та її доньки з с. Терновиці (Надвірна) від Биков Марії.

14,765 Рідних з родини Мороз з с. Кирилівки Вільш. (Київ) рідні моєї мами брата Горбатенка з с. Сегиднець Вільш. від Осадчук Анни.

14,766 Богонос Йосифа від Кузьмин Йосифа.

14,767 Анни, Марії і Катерини з дому Пришлюк з с. Гузіїв Старий (Болехів, від Нагірний Осипа с. Дмитра.

14,768 Паливодюк Каленика батька та стрийків Прокопа і Миколи з с. Глух (Волинь) від Паливодюк Миколи.

14,769 Грушовець Миколи і Івана з с. Вілька Речицька (Полісся) від Чуйко Вікти.

14,770 Дрозд Дмитра з с. Ізидорівки (Жидачів) від Дрозд Степана.

14,771 а) Знайомих зс. Росохач (Чортків) від Мусій Павла.

14,771 а) Знайомих з с. Рода (Бібрка) від Наганда Григорія.

14,772 Дмитришин Марії д. Анни і Степана з с. Лужка Горішного (Старий Самбір) від Лужецька Антонини д. Марії.

14,773 Чмир Миколи і Василя від Черкас Григорія з с. Бертешів (Бібрка).

14,774 Сокирка Івана з с. Монастириці (Жидачів) від Сокирка Івана.

14,775 Решетуха Демяна з Тернополя від Шелепка Наталії д. Льва і Марії.

14,77 Заяць Миколи від Бегмета Василя з с. Сідлиська (Коломия).

14,777 Хвесік Стефанії і Якова з с. Ляхвина (Камінь Каш.) від Хвесік Петра.

14,778 Репак Теодора, Степана і Афтаназа з с. Спеपечний (Коросно) від Репак Василя.

14,779 Окулець Федора з с. Локович (Минськ, Волинь) від Окулець Михайла.

14,780 Буковський Василя і Якима від Буковська Теклі зам. Заяць.

14,781 Семечко Олекси і його сина Петра з с. Башня Дол. (Любачів) від Сухарин Миколи.

14,782 Шипула Юлії д. Василя, Петрів Анни д. Дмитра ві Золочева від Карабін Василя.

14,783 Козак Юрка з с. Соколи (Камінка Струмилова)) від Постолюк Павла.

14,784 Гулька Марії з дому Клімовська, Клімовський Володимира з м. Білий Камінь (Золочів) від Клімовський Петра.

Голоситись на адресу:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ВІДСТАВКА ІРАКСЬКОГО УРЯДУ.

Багдад, Ірак, 23 червня. — Іракський реґент Емір Абдуль Іллаг повідомив вчора про відставку уряду премієра Магомеда ель Садр, стверджуючи, що він „виконав своє завдання". Премієр залишиться ще при владі, аж доки не буде створений новий уряд.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Дарахівщина, від. 275, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори вдбудуться в суботу, 26. червня, в годин 7. ввечір, в церковній гали при Сусекс і Ґрін вул. Просимо всіх членів обовязково прийти на збори, бо маємо багато важних справ до полагодження і буде роздавати чеки дивіденди. Неприявний член буде караний згідно з ухвалою. — П. Палка, рек. секр.

БОСТОН, МАСС. — Піврічні збори Тов. ім. Евгена Коновальця, від. 238, відбудуться в неділю, 27. червня, в церковній гали, зараз по відправі. Просимо всіх старших і молодших членів численно явитись, бо є важні справи до полагодження, як рівнож порадимось, як дальше працювати для збільшення рядів Батька Союзу. Кожний член повинен інтересуватись У. Н. Союзом, знати про його поступ і зріст. Про те все довідаєтесь на зборах. На зборах буде роздання чеків дивіденди від У. Н. Союзу для тих членів і дітий, котрі є два і більше років членами. На збори можуть прийти і не члени, щоб вписатися в члени. — За уряд: В. Ягуш, гол.; П. Попович, кас.; М. Давискиба, секр.

ПОШУКУВАННЯ

ШУКАЮ братів
НИКИТУ І ВАСИЛЯ КРОВІЦЬКОГО
зі с. Верхобуж, пов. Золочів. Голоситися на адресу:
IWAN KROWECKYJ
5028 Cecil St.,
Detroit 10, Mich., U. S. A.

Шукаю вуйка ҐРУНСЬКОГО ОСИПА та односельчан села Тисова, пов. Перемищль, котрі виїхали до Америки ще перед першою світ. війною. Листи прошу ласкаво слати: **Lewyckij Osyp, Landehut, Lekbuthstr. No. 11, Ukr. D.P. Lager, Bldg. 12.B.I., U. S. Zone, Germany,** або до: **Peter Dworianyn, 33 Milton Ave., Amsterdam, N. Y.**

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".